

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felölő szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Az ország gyógyszerészei Debreczenben.

— aug. 23.

(P.) A magyar gyógyszerészek, közegészségügyünknek az orvosi kar mellett legbuzgóbb s leglelkesebb örei, tegnap óta városunk falai között időznek. Mintegy kétszázan jöttek össze Debreczenbe, hogy tanácskozást folytassanak legszemélyesebb dolgaikról, melyek azonban egyuttal az országos közegészségügynek is tényszerű, részei.

A kongresszus főfeladata az volna, hogy megállapítsa a módot, melynek segítségével a gyógyszertárak tulságos elszaporodását meg lehet gátolni. Ez a cél csak első pillanatra tetszik önzőnek, egoisztikusnak. Ha alopasan meggondoljuk a dolgot, rájövünk magunk is, hogy a gyógytárak számának szertelen megnövekedése veszélyezteti azoknak szolid alapját, beviszi tisztán egészségügyi intézménybe a kalmárszellemet, a nem odaillő üzleti versengést s a gyógytárakat ipari cégek színvonalára szállítja alá.

Felesleges fejtegetni, hogy ez föltétlenül káros befolyással van a gyógyszertárakra s ezek révén a közegészségügyre is.

Van azonban a gyógyszerészeknek egy másik fontos program-pontjuk is. Óhajtják, hogy a kisebb községekben, esetleg a körjegyzőséget alkotó községekben föltétlenül állítsák fel legalább egy gyógytár s ennek vezetője, tulajdonosa tudjon garanciát nyújtani arra, hogy gyógytára vezetésében elsősorban humánus és egészségügyi szempontok vezetik. Ez már igazán nemes és altriusztikus eszme s mindenképen méltó arra, hogy a kormány teljes komolysággal lásson hozzá megvalósításához.

Hogy a gyógytárak a droguériakkal versengenek, hogy a gyógyszerészek a droguistákat tisztán az illatszerekre akarják utalni, ez csak addig érdekel bennünket, ameddig a közegészségügy kívánalmi is kockán forognak. Ezeket túl, tehát a mi főszempontunkon kívül mi a teljesen szabad ipari verseny hívei lévén, azon állásponton vagyunk, hogy az egészség fentartásához csak

másodrenden szükséges szerek igenis hadd legyenek a szabad, a versenyszerű forgalom tárgyai.

Egy pont hiányzik ebből a mindenképen érdekes és érdemes programból.

A magyar gyógyszerészek, minden önérdék félretekintésével, megkezdhetnék volna már most francia kollégáik mozgalmát. Kimondhaták volna, hogy a délamerikai köztársaságok mintájára ők is állami kezelésbe óhajtják vétetni a gyógytárakat, közegészségügyünk legfontosabb intézményeit. Önérdelkeik sérelme is csak félig volna sérelemnek nevezhető, hiszen az okleveles gyógyszerészek, mint kinevezett tisztviselők, jó alkalmazást kapnának az állami gyógytárakban. Mi várjuk az ily irányú propagandát s hogy elmaradt, sajnáljuk.

Egyebekben: üdvözljük a vendég gyógyszerészeket s munkálkodásukkal, melyekkel közegészségügyi viszonyaink javítását célozzák, őszintén kívánunk sikert és eredményt.

Szerilem.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Irta: Pethő Ilona.

Annuska a terrazon állt és szomorúan nézett a távozó társaság után. Ugy érezte, hogy végtelenül gyűlöli az egész világot, de az egész világon legjobban unokanővérét, a szép Bertát, aki már csaknem egy hónap óta vendégjük volt és akinek Váradi Róbert mindig a nyomában járt.

Várady Annuska apjának legjobb barátja is, már szintén hosszabb idő óta mint vendég volt náluk. Kitűnő megjelenésű, kedves arcú, dalias termetű barna férfi volt Várady s dacára, hogy már túl van a harmincon, még mindig nem nősült meg. Akkor úgy látszott, hogy végre mégis elhatározta magát erre a lépésre és elhatározásának Berta volt a rugója.

És Annuska gyűlölte Bertát isszonyu gyűlölettel.

Annuska tizenöt éves volt, de égő kíváncsiságával, melyet félig mindig nyitva tartott és kíváncsiságtól sugárzó kék szemével inkább asszonyos volt, mint kis leányos.

És Annuska szerette Váradyt a koránérett leányok öntudatlan, makacs ragaszkodásával. Ő reá gondolt nappal s ő reá gondolt éjjelenként, mikor izzó szeméit álmatla-

nul szögezte a sötétbe s amikor tehetetlen gyötrelméből végre sirva fakadt és könnyeivel aludt el.

Ósz volt és éjjel. Kinn sóhajtott a szél s a fák dideregve, reszketve bólintgatták meg-ritkult lomjaikat.

Annuska ébren hallgatta a szél sóhaj-tását és dobogó szívvel várta, hogy a házban minden elesendüljön. És mikor már minden nesz elhalt és a szomszéd szobában a nevelőnő is édesen szuszogott, a kis leány fölkelte és csupán egy alsósoknyácskában elindult éjjeli útjára.

Csak az előszobán és az ebédlőn kellett keresztül mennie és már célnál volt.

Megállt, hallgatódzott; majd bekémlelt a kulcslyukon.

Bent még virrasztottak. Óvatosan megnyomta a kilincset, belépett és lehajtott fejjel megállt az ajtóban.

Várady az ajtónyílásra föltekintett olvasmányáról és rémülettől megdermedve nézett a látogatóra.

De csakhamar sejtette a helyzetet és a leányhoz lépett.

— Annuska, az Istenért, mit keres ilyenkor itt? — mondotta a kezét megfogva.

— Azonnal menjen vissza a szobájába! — De a leány mikor a férfi kezének érin-

tését érezte, hirtelen átölelte a nyakát erősen, szinte fojtogatón és sirt halkan, keservesen.

Várady rémüldözve s valami csodálatos érzés hatása alatt fejtette le magáról a leány karjait és gyengéd erőszakkal kitolta az ajtón.

Alig hogy Annuska elhagyta az ebédlőt, egyik függöny mögül egy nő lépett elő, az anyja.

Valami sajtáságos érzés a leány szobájába vitte s mikor az ágyat üresen találta megdöbbsent; majd mintegy ösztönszerűen az ebédlőbe ment.

Mikor belépett, még hallotta, amint Várady sutogva, ijedten küldte ki a leányt. És éppen, hogy csak félreállt, már jött Annuska; kicsi szoknyáját összefogva, mint egy kis cica osont keresztül a szobán.

Az anyja bámulattól meredten nézte s mikor a leány elhagyta az ebédlőt, senkinek semmit nem szólva ő is visszament a szobájába.

Másnap aztán ki tudja mikép tárgyal-ták meg az eseményt, de az eredmény az lett, hogy Várady a föltűnés kerülése végett csak pár nap mulva utazott el. És alig egy hóval az események után külföldre ment.

Aczél Henrik

uj könyvkereskedése és antiquáriuma ma a főtéren a ref. kistemplommal szemben folyó évi augusztus hó 25-ikén megnyílik Telefon szám 575. Ódon és uj könyvek vétele s eladása.

Politikai hírek.

A belényesi választás. Beszámoltunk már arról, hogy a belényesi választás körül milyen szenvedélyes nemzetiségi harc keletkezett. A harc új fázisa az a távirat, amelyet a kabinetirodába küldött a román nemzetiségi párt. Panaszos távirat ez, választási atrocitásokról beszél. De nem ez a fontos benne. Hanem az, hogy Bécsbe ment, a királyhoz, illetőleg a császárhoz. Nem egyéb tehát, mint denúciálás. Politikai körökben nagy feltűnést és erős megbotránkozást kelt a román nemzetiségi pártnak ez a magatartása. Az az általános vélemény ama kevés politikus között, aki a szünidőben is Budapesten tartózkodik, hogy megtorlatlanul nem szabad hagyni a politikai panaszkodásnak ezt a teljesen szokatlan és parlamenti párt-hoz nem méltó módját. Amíg a képviselőház nem ül össze, addig már persze megtorlatlanul marad a denúciálás, de már is elhatározták, hogy szóvá teszik a független-ségi párt értekezletén.

Gyógyszerész nagy gyűlés Debrecenben

A gyógyszerészek mozgalmá.

A nagy gyűlés első napja.

— augusztus 24.

(Saját tudósítónktól.) Mintegy kétszáz magyarországi gyógyszerész jött égető sérelmével, sürgős kívánalmaival Debrecenbe, hogy itt egy országos nagy gyűlés keretében indítson egy széles medrű, nagy arányu mozgalmat, hogy megvitassa melyik uton kell elindulniuk, hogy érdekeiket, az utóbbi idők alatt nagyon is sok oldalról megtámadott érdekeiket, megvédelmezzék. A sajtónak a gyógyszerészek ezen mozgalmát mindenestre a köz szempontjából, a nagy közönség néző távlatából kell szemlélni. A patika nem kedves csengésű senki előtt és sokan gondolhatják, hogy ime szervezkednek a gyógyszerészek is, tehát

És így a szép Bertával való házasságból nem lett semmi.

Annuskát pedig a szülei féltve a veszedelemtől, már tizenhétéves korában férjhez adták.

Derék, jó ember volt a férje, de a lelke mélyén sohse szűnt meg szeretni Váradyt, akiről azóta hírt sem hallott, de titkon, bár félve, még mindig várta a visszatértét.

*

Ősz volt ismét s a szél sóhajta beszélt a tavaszról és az eső nagy cseppekben esett, mintegy siratva a virágos szép nyarat.

Anna a vágató vonat egyik fülkéjének nyitott ablakából nézte a tovatűnő tájat. A haldokló természet hervadt illata fölverődött hozzá s a lelkét átjárta a fájó lemondás.

Annaira elfoglalták érzelmei, hogy észre sem vette, midőn az egyik állomáson valaki bejött. És mikor visszatekintett, meglepett, de örömteljes kiáltás röppent el ajkairól:

— Róbert!

— Annuska! — mondta a férfi nem csekélyebb ujongással és az asszony keze után nyult.

Anna pirult és nem tudta mit mondjon, de Várady kisegítette a zavarából;

— Már tudom, hogy férjhez ment.

még drágább lesz a gyógyszer, emelkedni fognak a patika cikkek árai, melyek már amugy is magasak.

Ez nem volna egészséges gondolkodás, helyes szemlélet. A szociális élet folyamán hozza magával, hogy minden társadalmi osztály, minden foglalkozási ág tömörüljön, szervezkedjen.

Ezt csinálták tegnap az ország gyógyszerészei Debrecenben. Létfenntartásukat, megtámadott anyagi s erkölcsi existenciájukat akarják ők csupán a jogos önvédelem elvéből kifolyólag megvédelmezni, megóvni a támadások ellen.

És ez a munka mindenki részéről csak üdvözlést és elismerést, méltánylát érdemel.

Tegnap délelőtt vette kezdetét Debrecenben a gyógyszerészek országos nagy gyűlése, mely mindjárt az első nap nagy és komoly munkát végzett. Mélyen járó tartalmas felszólalásoknak egész özöne került a gyűlés plenuma elé.

A gyűlés különben, eltekintve a megnyitást követő kisebb tumultusoktól és izgatótt hangú felszólalásoktól, nyugodt és csendes lefolyásnak nevezhető. A tárgyalás mindvégig a leghiggadtabb mederben maradt és csak néha-néha csaptak ki a szenvedélyek hullámai erősebben.

Országszerte óriási érdeklődés nyilvánult meg ezen, a debreceni gyógyszerészek által propagált nagy gyűlés iránt. Több, mint kétszáz gyógyszerész volt jelen tegnap reggel a Bika disztermében az ülés megnyitására. Legerősebben a vidék volt képviselve, sajnos, a főváros valamiféle animozitás folytán csak igen csekély számmal képviseltette magát.

Ezenkívül óriási azok száma, kik személyesen akadályoztatásuk miatt nem jelenhettek meg, de irásban bejelentették a mozgalomhoz való csatlakozásukat. Ilyenek legalább is 700-an vannak, kik egyidejűleg kimentették elmaradásukat.

De azonkívül a mozgalom életrevalóságát bizonyítja az a rengeteg üdvözlő táv-

— Es maga? — kérdezte fejét lehajtva az asszony.

— En? — mosolygott keserűen a férfi. — Tudja Annus, maga megrontott engemet... Igen, megrontott maga csodálatos kis gyereket... Azóta futok maga elől és magam elől. Akkor nem vehettem feleségül, később meg nem akartam. Az önérzetem, vagy talán inkább valami álszűgyen nem engedte, hogy a szülei elé lépjek.

— Pedig úgy vártam, mindig vártam! — mondta Anna könnyes szomorúsággal.

Várady két kezébe fogta az asszony szőke fejét s úgy nézett harmatos szép szemébe s már-már lehajolt, hogy megcsókolja az ajkát, amikor Anna képzeletében megjelent egy csipkés, szallagos pólya egy csöpp visító babával...

Kivonta fejét a férfi kezéből s fájdalomteljes lemondással sugta:

— A kis leányom... Róbert, szeretlek, de a kis leányomért nem...

— A kis leány... — ismételte dermedten a férfi és csendesen leült.

A vonat megállt.

Várady megcsókolta az asszony kezét, úgy, mint a feszületet csókolja a hívő és leszállt.

Anna szenvedő arccal nézett utána.

irat, mely egész napon át csak úgy özönlött az elnökséghez.

Részletes tudósításunk a nagy gyűlés lefolyásáról különben a következő:

Jóval kilenc óra előtt nagy számmal vonultak fel az ország minden részéből ideérkező gyógyszerészek a nagy gyűlés színhelyére, a „Bika” disztermébe. Kilenc óra után nyitotta meg Muraközy László a gyűlést, mely előbb is a nagy gyűlés elnökségét választotta meg a következőkben:

Tiszteletbeli elnök Bayer Antal Budapesten, az országos gyógyszerész egyesület elnöke, elnök Muraközy László Debrecen, társelnökök Balogh József Miskolc, Bokor Adolf Szeged, Gerber Ödön Szinerváralja, jegyzőkül választották Grósz Nagy Ferencet Debrecen, Dobi Géza Kassa, Márton Imre Eger.

Az előadói tisztet kiváló tudással Mihailovits Jenő Debrecen töltötte be.

A tárgyalás.

Stein Andor napirend előtt hevesen kel ki az országos gyógyszerész egyesület ellen, mely nem képviseli, sőt ellene dolgozik a vidéki gyógyszerészek érdekeinek. Szükségesnek tartja, hogy a vidéki gyógyszerészek, ha kell önállóan szervezkedjenek és akár hadat üzenjenek az országos egyesületnek.

Ezután Mihailovits Jenő előadói jelentését olvasták fel, amelyben sötét színekkel festi a gyógyszerészek mostani viszonyait, melyeket rendkívül nyomasztónak tart. — Szervezkedés szükségességét tartja elsőrendű feladatnak.

Nem alapszabályszerű egyesületet ért, hanem pillanatnyi tömörülést. Utal a nyiregyházi és miskolci értekezlet határozatára, melyben egy országos gyűlés összehívását mondották ki.

Ezen gyűlésnek legfőbb célja, hogy demonstráljon a gyógyszerészek érdekeiért és határozatait a belügyminiszter vagy a parlament elé vigye. Helyes-e a mozgalom vagy nem? — kérdi jelentése végén az előadó.

— Helyes! — zugott rá több száz torok.

Indítványozza az előadó, hogy valamelyik vidéki városban központ szerveztessék, mely a mozgalom további munkáját tűzné maga elé.

Ezután az egyes pontozatok tárgyalására tértek át, az előadói előterjesztések kapcsán.

A gyakornoki kiképzés ügye.

Az első pont a gyakornoki kiképzés ügye volt. Mihailovits Jenő előadói ismertetette azokat a határozati javaslatokat, melyeket a múlt hónapban Nyiregyházán megtartott értekezlet vezérfonalul elfogadott.

Mihailovits Jenő hosszasan indokolta ezeket a pontokat, melyeknek életbelépése szükséges a pálya nivójának emelése szempontjából.

Ezek a pontozatok, melyeket hosszabb vita után a tárgyalás alapjául elfogadtak a következők:

1. A gyakornokoktól [megkivánatlik az érettségi vizsga. A jelenleg érvényben levő szabályok mellett jegyeztessek be egy a hatóságánál, mint a gyógyszerészi kamaránál. Legyen valamely nyilvános gyógyszerésztáborban gyakornok 2 évig. Ezen idő elteltével menjen 3 óra a szak, vagy gyakorlati tanfolyamra. 3. Miután a gyakornoki idő leginkább a gyakorlat elsajátítására szolgál a 2 évi gyakorlati idő alatt ne legyen a gyakornoknak egyéb tanulni valója, mint a vegetan, növénytan, gyógyszerismeret alap elemei, a gyógyszerészi törvények és rendeletek, az árszabvány, pharmacoepa és nomen clatura teljes ismerete s különösen a gyógyszerészi műtan. 4. A tanfolyam tárgyai legyenek az ásványtan, természettan, állattan alap elemei és bővebb ismétlése s

Legkellemesebb szórakozási hely a fényes berendezésű és minden igényeket kielégítő

Széchenyi
szálloda-kávéház.

hol a legkitűnőbb kávéházi ételek és italok pontos kiszolgálásban kaphatók. Pártfogást kér **REIK JAKAB** tulajdonos.

kibővítése a gyakornoki évek tantárgyainak. 5. A tanfolyam elvégzése után a gyakornok vizsgát tesz tisztán gyógyszerészekből álló bizottság előtt, mely bizottság ellenőrzésére a miniszter képviselőt küld ki. 6. A gyakornoki vizsga szabályai ugyanazok legyenek, mint az jelenleg gyakorlatban van, azzal a módosítással, hogy aki a műtanból megbukik, az félévi újabb gyakorlatra utasítandó. A gyakornoki vizsga sikeres letévése után, az illető gyakornoki (tyrocineális) végbizonyítványt kap, mely őt a nem okleveles segédeskedésre jogosítja. 7. A gyakornokság lehetőleg egy helyen tölthető ki. Esetleges változás csakis miniszteri engedéllyel lehetséges. 8. A gyakornoki tanfolyamot az állam tartja fenn, ennél fogva ennek bevételét őt illeti. 9. Minden nyilvános gyógyszerész annyi gyakornokot vehet fel, hogy minden ott lévő segédre 2 gyakornoknál több ne essék.

A határozati javaslat ezen részéhez legelőbb Orosz László a budapesti gyógyszerészek egyesületének kiküldötte szólott hozzá.

Csekély módosításokkal elfogadja a pontokat, melyek szerinte is csak a pálya nivójának emelésére szolgálnak.

Ezek a pontok különben nagy vitát provokáltak. Két és fél órási vita fejlődött ki, mely idő alatt kimerítően tárgyalás alá vették a tárgyat. Legalább is tizenöt indítvány merült fel, melyek más-más módon óhajtották megoldani a gyakornok képzését. Végezetül is úgy határoztak, hogy ezt az ügyet átadják a központi bizottságnak a felmerült indítványokkal egyetemben, ez a központi vezetőség fog aztán határozni az indítványok felett.

A segédek ügye.

Mihalovits Jenő előadó indítványára ezután egyhangulag elfogadta a gyűlés azokat a pontokat, melyek arra vonatkoznak, hogy a gyakornoki vizsgát sikerrel letett egyén legkevesebb két évig működjen, mint nem okleveles segéd s csak ennek eltöltése után mehessen fel az egyetemre. Azonban ezen nem okleveles segédekéssé senkinek semmi szín alatt nem engedhető el semmi.

Az előadói javaslat rátért ezután az egyetemi kiképzésre. Itt kimondani kéri a javaslat, hogy a 2 évi nem okleveles segédeskedés után meg van adva a jog az egyetemre menni, melyen a kiképzés marad a mostani, csupán a mai tantárgyakon kívül taníttassék még a közönségesebb tápszervizsgálat, (tej, bor, sör, stb.) hűgyszervizsgálat, rendőri vegytan s a magasabb gyógyszerészeti műtan.

Boross Géza azt kéri, hogy a kiképzés kiegészítésé a szerves kémiaának a halgatásával. Hosszasan fejtegeti ennek a szükségességét. Indítványát azzal is okolja, hogy az ilyen kiképzés képessé tenné a gyógyszerészeket például a többek között, hogy egészségügyi vizsgálatoknál funkcionáljanak.

A gyűlés a határozati javaslatot az indítvány általi kiegészítéssel magáévá tette. Ezután az előadói, majd Bayer Antal indítványára elhatározták, hogy a doktorátust két évre kiterjesztik. Ugy szintén elhatározták, hogy a nőgyógyászok kiképzése s jogai teljesen azonosak legyenek a férfiakéval.

Szintén elfogadták kisebb vita után a hatodik pontot, mely az önkéntességről szól. Eszerint a katonaság címén, tekintettel arra, hogy az érettségi vizsga az önkéntességre anélkül is jogot ad, sem a gyakornoki, sem a segédi évekből nem engedhető el semmi. Ezzel kapcsolatban kimondták, kérelmezendő, hogy a gyógyszerészek katonáskodási éve azok huszonnégy éves koráig kiterjesztessék.

A hetedik pontnál, a segéd ügy rendezésénél felszólalt Csikos Adám, a budapesti gyógyszerész egyesület másik kiküldötte, ki nagy szakavatottsággal fejtegette, hogy miért van már évtizedek óta a gyógyszerészekben segédhiány.

Ennek főokát abban látja, hogy a fiatal ember bejelenti ugyan magát, de csak papirosan, tényleg azonban nincs állásban, nem praktizál. Indítványozza az ilyen visszaélések megállítására véget, hogy mondja ki sürgősen a gyűlés: ezután a segédeknek azon idő, mely alatt gyógyszerésztárakban tényleg nem működtek, nem számítatik be a praxisba. Ohajtandónak tartja továbbá, hogy a főnökök segédekkel egy, eseleget két év tartamára szerződést kössenek, ez is nagyban hatna a segédhiány megszüntetésére.

A gyűlés ilyen értelemben határozott. Az előadó nem tartja helyesnek azt, hogy a segédszemélyzetnél betegség esetén az országos betegs. és baleset pénztár gondoskodik s ennek kebeléből kivételtől óhajta a személyzetet. A gyűlés határozatát fentartja ennél a kérdésnél mindaddig, míg a betegsegélyző és balesetbiztosítás új intézménye kiforrja magát.

A nyugdíjintézet.

A nyugdíjügyre vonatkozólag úgy határoztak, hogy törvényesen kötelezve legyen minden gyógyszerész a nyugdíjintézet kötelekébe lépni és hogy az egész nyugdíjintézmény az állam kötelekébe menjen át.

Bayer Antal (Budapest) kijelenti, hogy lehetetlen ezt úgy meghatározni, hogy törvényesen legyenek kötelezve, valamint nem tanácsolja, hogy az állam vegye kezébe a nyugdíj ügyet.

A jogadományozások rendezése.

Ezután áttértek a legfontosabb tárgyra, a jogadományozási ügyek rendezésére.

Ennél a kérdésnél általános figyelem között K. Karlovsky Géza (Budapest) szólott a tárgyhöz. Szerinte legfontosabb reform kérdés a jogadományozások rendszere. Itt nem szabad ötletszerűen eljárni. Össze kell egyeztetni a közönség, az állam és a gyógyszerészek érdekeit. Annyi bizonyos, hogy az állam és a közönség szempontjából reformra szükség van.

Reformra csak a gyógyszerészek szempontjából van égető szükség. Azonban össze kell egyeztetni a segédek és a tulajdonosok érdekeit.

Az egyedüli közepet a személyes és átruházhatatlan jogosítványok rendszere. Külföldi államokban ez a kipróbált rendszer van bevezetve.

Az egyéni jogadományozás csak a személyre, vagy az özvegy elhalálzásáig és a kiskorú árva nagykorúságáig érvényes. Ez külföldön teljesen bevált, mert ebben a rendszerben a leg hosszabb segédeskedés, a szorgalom, az egyén, nem pedig a protekció az irányadó.

Az egyéni jogosítványoknál szakszerűen vizsgálna felül az engedélyezéseket és hármas kijelölés alapján döntene a miniszter. Ez a fórum pedig az országos iparitanács mintájára lenne szervezve. Hosszasabban indokolja ajánlott rendszerének előnyeit, melyek között legfőleg a legfontosabb az, hogy magától senki patika szerzés iránt eljárását nem indíthat, hanem egy központi szervezet indítana mindig eljárást a legmegfelelőbbek érdekében. Elfogadásra ajánlja indítványát. (Hosszantartó élénk eljenzés.)

Náni János azt ajánlja, hogy az összes gyógytárak állami kezelésbe menjenek és az állam néhány százalékra bérbeadná a gyógyszerészeknek, kik a segédekkel együtt hat osztály szerint minősülnek.

Amily nagy tetszést aratott Karlovsky indítványa, oly ellenszenvre talált Náni János határozati javaslata, melyet el is vetettek.

A délutáni tárgyalás.

Délutáni tárgyalás első pontjaként a munkadíjak megállapítását tárgyalták. Az előkészítő bizottság a következő javaslatot terjesztette a gyűlés elé:

Ajánlatos lenne egységes munkadíj gyanánt bizonyos fix összeg megállapítása min-

den vénynél. Az anyag s edényzet pedig a beszerzési ár 50 százalékával drágábban számitassék. Új szer addig forgalomba nem hozható s nem rendelhető, míg annak ára hivatalosan meg nem állapított. Éjjeli expediciónál minden egyes vényre éjjeli taxa címen bizonyos összeg legyen felszámítható, melyet az expeditor (segéd) kapjon.

A kongresszus azonban nem volt hajlandó ez ügyben érdemleges határozatot hozni és a munkadíj rendezésének ügyét függőben hagyta.

Nagygyűlés Szegeden.

A program szerinti tárgyalás menétét egy fontos indítvány szakította félbe. Dobi Géza indítványozta ugyanis, hogy tekintve az ügyek sürgős voltát, a nagygyűlés jöjjön össze meghatározott időn belül ismételtelen s egyben meghívta a magyarországi gyógyszerészek összességét Kassára. Több ellen indítvány történt, valamennyi azzal indokolva, hogy Kassa nagyon távol fekvő hely. Bayer Antal elnök indítványára hosszabb vita után elhatározta a gyűlés, hogy máától számított négy hét leforgása alatt ismét össze ülnek Szegeden.

Ezután visszatértek a jogadományozási ügyek rendezésére. A gyűlés elhatározta, hogy Karlonowszky dr. indítványával együtt magáévá teszi, elfogadja a maga terjedelmében az előadói javaslatot a következőkben:

Valamely jogosítvány kérelmezésekor a gyógyszerész helyéül valamely községet, vagy helyiséget, esetleg egy városnak valamely kerületét, vagy annak egy részét kell megjelölni. A jogosítvány mindig csak azon helyre érvényes, amelyikre adatott. Jogosítvány nélkül sem rendes nyilvános, sem fiók gyógyszerésztárt felállítani nem lehet. Már fennálló gyógyszerésztárak helyének megváltoztatása csak a hatóság s a gyógyszerészek meghallgatása és beleegyezése mellett lehetséges. Jogosítvány csak olyan helyre kérelmezhető, hol orvos legalább 2 év óta állandóan tartózkodik, illetve gyakorlatot folytat. Oly helyeken, hol gyógyszerész még nincsen, jogosítvány adható, ha a legközelebbi gyógyszerész 10 kilométernél messzebb esik. Oly helyeken, hol csak egy gyógyszerész van, második gyógyszerész csak azon esetben engedélyezhető, ha a község lakóinak száma a 10 ezert meghaladja úgy, hogy minden gyógyszerészre legalább is 10 ezer lakos legyen. Oly helyeken, hol több gyógyszerész van, új jogosítvány csak azon esetben engedélyezhető, ha az egy-egy gyógyszerészre eső lakosság száma a 8000-et meghaladja. Budapestben 10 ezer lakosra essék egy gyógyszerész. Új vasut, középületek, gyárak, vállalatok, fürdők létesülése új gyógyszerésztárt engedélyezésére alapul ne szolgálhasson. A jogot mindenkor a belügyminiszter adományozza és pedig kizárólag a közegészségügyi-bizottság s az országos gyógyszerész-egylet, vagy kamara véleményének meghallgatása után s pedig kizárólag pályázat útján. Községek, városok véleménye nem kérendő ki.

A gyógyszerkülönlegességek.

Az érdemleges tárgyalás előtt Janovics Sándor soroksári gyógyszerész emelkedett szólásra. Leplezetlen nyíltsággal ostromozta a szemérmetlenül hirdető gyógyszerészeket, akik formaliter a közönség zsebére pályáznak. Ez megakadályozására javasolja, hogy az ilyenekkel szakítsanak meg minden összeköttetést és bojkottálják őket teljesen.

A gyűlés elfogadta az indítványt azzal a módosítással, hogy az ilyen szemérmetlenül hirdetőket jegyzőkönyvi kivonat megküldésével felhívják a tisztességtelen verseny abbahagyására s ha üzelmeiket annak dacára folytatnák, akkor bojkottálják őket, egyben pedig az előadói javaslatot elfogadták.

Drugoériák.

A drogárúk ügyének tárgyalásánál Grósz Nagy Ferenc debreceni gyógyszerész

— Szép és jó tartós cipők csakis —

ELFENBEIN és KLEIN

cipő-üzletében szerezhető be, hol saját műhelyükben készül férfi-, női és fiu-cipők szolid, szabott ár mellett. Megrendelések pontosan eszközöltetnek. Piac-utca 28. Fűtőzsde mellett.

terjedelmes indítványát olvasták fel először. E tervezet szerint két-három megye gyógyszerészei a körzet központján részvénytársasági alapon állítanának fel egy drogáru raktárt, ilyenformán saját maguktól vennék a drogárukat s természetesen a droguériáknak juttatott haszon is maguknak maradna. Az eszme nagy tetszésre talált, de a nagygyűlés azt a határozatot hozta, hogy csak egy ilyen drog-áru rakár felállítására érdeklődés agít, melynek székhelye Budapest, részvényesei pedig egy millió alaptőkével a gyógyszerészek lennének.

A gyógyszerész kamara.

Hosszas és beható vita után a gyűlés egyhangulag kimondta, hogy nem kér, de követeli a gyógyszerész kamara felállítását.

A százalékos adás.

Végül pedig a gyógyszerészek 75 éves nesztor Gerbor Ödön, színyérváraljai gyógyszerész terjedelmes indítványát olvasta fel, melyszerint indítványozza, hogy:

A betegsegélyző egyletek, melyek közalapi jellegűek, 15 százaléknál nagyobb per centet ne élvezzenek. Ezen eibirálás alá esnek az oly nagybirtokok is, melyeknek évi számlája az ezer koronát meghaladja. Magán egyletek (Zion, Hirsch, tisztviselő, házaló stb. egyletek) százalékosat ne élvezzenek. Egy leti tagok magányvénnyre engedményt ne nyerjenek. Magán felek százalékos-engedményt ne kapjanak. Oly egyletek, melyek gyógyszereseket nagyban, droguistáktól vásárolnak, (mint aspirin, kali, chloria stb.) százalékosat ne kapjanak. Ide sorozandók a közkórházak is. Kötszer rendelhető legyen minden egy letnél a gyógyszerárakból is. Egy leti számlák a benyújtástól számított 30 nap alatt folyósítandók. De a számla összeg egy tized részre esetleges hibák fedezésére visszatartandó. Oly egyletektől, melyek számláikat pontosan nem fizetik, a százalékos-engedmény megvonandó.

A nagygyűlés nagy lelkesedéssel magáévá tette az indítványt s elhatározta, hogy a remekül összeállított indítványokat kinyomatattja és az ősz nesztorának pedig köszönetet szavaz.

A gyűlés végével a Szegeden megtartott nagygyűlés ügyében merültek fel indítványok és megválasztották a szegedi gyűlést előkészítő bizottságot, e hosszas, fárasztó tanácskozás után a nagygyűlés este 9 órakor véget ért.

Este a Dobosban vacsora volt, ma reggel pedig kirándulást tesznek a Hortobágyra.

Egyház és iskola.

Beírás a zsidó polgári leányiskolába. A rendes beírás ideje szeptember 1-3. napjai délelőtt 9-12-ig. Szeptember 8-ig igazgatói engedéllyel, azontúl csak az iskolaszék engedélyével lehet beiratkozni. Rendes tanulóknak beiratkozhatik az I. osztályba az, aki legalább négy elemi osztályt végzett, felsőbb osztályba az, aki a polgári iskolának I. II. III. osztályát sikeresen végezte. Aki az elemi iskola I. VI. osztályából a polgári iskola II. III. osztályába kíván belépni, tartozik magát felvételi vizsgálatnak alávetni. A beíráskor minden tanuló köteles magával hozni születési, oltási és iskolai bizonyítványát. Az első ízben beiratkozó tanuló szülői vagy gyámi kíséretben jelenjék meg. Beíráskor fizetendő 5 korona beírási díj és a tandíj negyedrésze. A hitközségi tagok gyermekei 60 koronát fizetnek, mások 75 koronát. Tandíjkedvezményért szeptember 8-ig lehet beadni a torna, kézimunka és szabadkézi rajz alóli felmentést kérő folyamodványokat.

A javító-, pót- és felvételi vizsgálatok ideje szeptember 1-3. napja délelőtt 8-12. és délután 3-6 ig.

Az iskolai év ünnepi megnyitása szeptember 4-én lesz. A rendes tanítás szeptember 5-én reggeli 8 órakor kezdődik. Debrecen, 1907. augusztus 23. — Az igazgatóság.

Fognak a haramiák.

Ujabb export a debreceni ügyészségi fogházból.

A szamosujvári fegyházba.

— augusztus 24.

(Saját tudósítónktól.) Az utóbbi napokban mindinkább jobban néptelenedik a debreceni ügyészségi fogház. Legrégibb lakói hagyják el egymásután a rideg falakat s felsőbb rendelet folytán felcserélik a fegyintézetek zordabb világával.

Sóvágóék után holnap ismét 6 nehéz rabot szállítanak el Debrecenből ezuttal a szamosujvári fegyházba. Mindenik tizenhárom próbás gonosztevő és 4-7-8 évi fegyházra van elítélve jogerősen.

Tóth Ferenc, Berki Béla, Berki József, Tütő Ferenc, Dolnics János és Gáspár Hajtán Aladár, Sóvágó János büntársai ez a hat fogoly, a kiket egytől-egyig rablásért vagy rablógyilkosság kísérletéért ítélte el a bíróság.

Gáspár Aladár kivül a többi mind közönséges aljas gonosztevő, egyedül közöttük Gáspár az, aki a sok büntette mellett némi intelligenciát megőrzött. Ez nem durva, ez egy finom gonosztevő. A Sóvágó tárgyalás alatt tünt fel ez az alak és nem tuzunk, ha azt mondjuk, hogy finom kockás ruhájában, sárga cipőjében, válogatott beszéd modorával ugyancsak kitünt büntársai közül.

De hát őt is utólérte az igazságszolgáltatás, jogerős ítélettel hét évi fegyházra van ítélve, büntetését a szamosujvári fegyházban kell kitöltenie, egy az ügyészséghez tegnap érkezett igazságügyminiszteri utasítás szerint, mely hasonlóképpen intézkedik a többi rab társáról.

Ezeket a foglyokat az ügyészség ma este a fél tizenegy óras vonattal szállíttatja Szamosujvárra.

Városháza és vármegye.

A Hortobágy ügye. A Hortobágy ügye mégsem alszik el. A kiküldött nagy bizottság, mely legutóbbi ülésén csak fél munkát végzett, hétfőn délután 4 órakor újabb ülést tart, melyen a közgyűlésnek teendő javaslatot s jelentést végleg megszövegezi.

Fedeztetési állomások a megyében. Hajdumegye lötenyésztésügyi hármass bizottsága szeptember 11-én, Kovács Gyula alispán elnöke mellett ülést tart. A bizottság ekkor állapítja meg, hogy a megye mely községeiben fog fedeztetési állomásokat felállítani.

Visszavándorlás Amerikából. Örvendetes hírt kapunk az alispáni hivatalból. A most összeállított statisztika szerint a múlt négy hónap során tetemesen csökkent a Hajdumegyéből kivándoroltak száma, sőt nagymérvű visszavándorlás is történt. A visszatértek javarészt régi lakóhelyükre költöztek. Augusztus során mindössze hat ember vándorolt ki Amerikába.

Gyilkosság a pusztán.

Keresztül döfte tisztartóját.

Büdszentmihály szenzációja.

— augusztus 24.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni csendőrszárnyparancsnoksághoz megdöböntő tartalma jelentés érkezett a közeli Büdszentmihályról. Az ottani csendőrszék tesz jelentést egy rémes gyilkosságról, melynek egy szerencsétlen tisztartó az áldozata.

Az eset részletei a következők: Pontos, lelkiismeretes ember volt Kalandra Antal, a Desseffy Aurél gróf büdszentmihályi uradalmának tisztartója. A gondjaira bízott munkásokkal a legjobban bánt s eddig soha sem volt összetűzése senkivel, noha százak és százak dolgoztak évek hosszu során keze alatt.

Ujabbán egy pár kósza szocialista azonban igen megzavarta a föld népének becsületét, józan gondolkodását. Ha hire sem volt annak, hogy minden fölül álló egyuttal ki-zsákmányoló, bezeg van most.

Immel-ámmal teljesítik a kötelességüket s ez érthetően bosszantotta különösen azt, ki más magatartáshoz volt szokva.

Tegnap delután Kalandra meghagyta Török Sándor kocsisnak, hogy fogjon be s menjen ki egyik tanyára. Török vállvonogatva fogadta a parancsot s elment kaszálni. A tisztartó nem tudott róla, hogy Török nem hajtatott el a kijelölt helyre s nyugodtan végezte teendőit.

Alkonyatkor, hat és hét óra között kiment a községtől mintegy két kilométernyi távolra eső szérűre s nagy meglepetéssel látta, hogy Török ott van s először azt hitte, hogy már megjárta az utat s csak most került ide. Barátságos hangon szólította meg s kérdezősködött, hogy mint végezte földadat.

Mérges hangon, amugy félvállról válszolt a gögös paraszt s egyszerűen oda vágta:

— Nem voltam! Nem tetszett!

Ez a kihívó modor fölbosszantotta Kalandrát s korholni kezdte, egyrészt mert saját feje után cselekedve, elmulasztotta a teendőjét, másrészt, mert nem illő föllépést tanúsított. Szó szót hozott, Török mindjobban szemtelenkedett, míg végre a tisztartó pofon vágta. Több sem kellett a kissé ittas cselédnek — Elvakult dühében fölkapta kaszáját s belevágta Kalandrába.

Hangtalanul rogyott össze a szerencsétlen ember s mire a dolgozók köré sereglettek, már meg is halt. A gyilkos megdöböntő arcátlanossággal állott a tetem fölött, megtörülte véres kaszáját inge ujjában s minden részvét nélkül-nézte nézte a véres hullát, majd sarkon fordult s mintha a legtermészetesebb dolgot cselekedte volna — tovább állott.

A gyilkosság pár perc alatt befutotta a községet, kitudult a lakosság a szörnyű tett színhelyére, bevitték lakására a szerencsétlen véget ért tisztartót, hol felesége s gyermekei borultak rá holttestére — elveszett benne minden reményük, föntartójuk, minden... minden!

A gyilkost azonnal elfogta a csendőrség s őrizet alá vette. — Az esetről táviratilag értesítették Desseffy Aurél gróft is, az uradalom birtokosát.

Holnap temetik a hivatása teljesítése közben meghalt férfit — egy gazember áldozatát.

Exhumálás Hajdunánáson.

A boncolás eredménye.

— augusztus 24.

(Saját tudósítónktól.) Részletesen beszámoltunk a hajdunánási borzalmas apagyilkosság bűnyűgyében folytatott vizsgálatról.

A vizsgálatban felmerült újabb fejlemények tudvalevően exhumá-

lást tettek szükségessé az amugy is rejtelmes bűnügyben.

Az exhumálást elrendelte a kir. ügyészség és a törvényszéki orvos szakértő tegnap ejtette meg. Dr. Hutiray József tb. főorvos Petneházy Zsigmond vizsgálóbíróval kiszállt a helyszínre. Az exhumáló bizottság felbontotta a sirt és kiemeltette a legyilkolt ember holttestét. A meg-ejtett boncolás azonban vajmi kevés eredménnyel járt. Nem igen lehetett ugyanis az ujjban felmerült mentőkörülmény tényleges fennforgását megállapítani, mert a hulla már félig-meddig oszlásnak indult.

Ennek dacára a vizsgálat más irányban igyekszik megvilágítani a felmerült új ténykörülményt.

Művészet.

Debreceni művész sikere. Az országos zeneakadémia ösztöndíjait most ítélte oda a pályázóknak Apponyi közoktatásügyi miniszter. A Liszt-ösztöndíjak egyikét a debreceni származású Rosenfeld Aladár, a városszerte ismert kitűnő zongoraművész nyerte el.

Ejjel a pusztán.

Vérrózsák a homokban.

— augusztus 23.

(Saját tudósítónktól.) Rémes gyilkosságról tudósít bennünket mándoki tudósítónk. Egy szegény szolgálégény borzalmasan meggyilkolt holtteste előtt tanácstalanul áll a vizsgálóbíró és vele együtt néhány csendőr. A vizsgálat eddig csak annyit derített ki, hogy sem rablógyilkosság nem történt, sem semmiféle bosszu áldozata nem lehetett a szerencsétlen ember.

A titokzatos gyilkosság részletei különben a következők:

Huszdikára virradóra történt, mikor Endes pusztá népe Mezöldány községbe indult, hogy részt vegyen a templomi ájtatóságon, a határban egy árokban egy nagy vértócsában borzalmas módon meggyilkolt 24—25 éves fiatal legény hulláját találták. A meggyilkolt tetemét bevitték a községházába, ahonnan a csendőrség táviratban értesítette a nyiregyházi ügyészséget, amely Sarvay János dr. vizsgálóbírókat küldte ki a helyszínére.

A széleskörű nyomozás aztán a következőket állapította meg:

A meggyilkolt Bodnár János 24 éves szolgálégény volt, akit az ismeretlen tettes éjszakánként idején meggyilkolt. Az orvosi vizsgálat szerint, fején három hatalmas bal-tavágás volt, melynek már az első ütése is feltétlenül halálos.

Bodnár János özvegy Pongrácz Imréné eselédje volt. Hétfőn este szokás szerint kihajtotta a lovakat legelészni. Utja Pongrácz Mihályné Endes-pusztai lakos háza előtt vezetett el, ahol megállt és a lovakat a ház előtt levő akácfához kikötötte. Ő maga betért a lakásba, ahol Pongrácz Mátyás fiatal 15 éves gyermeket magával hívta az éjszakára. A fiuval aztán elmentek a határban levő Mátyás községben levő földre, ahol egymás mellé feküdtek. Pongrácz Mátyás bementése alapján sokáig elbeszélgettek itt, míg végre elaludtak.

Már pitymallott, mikor felébredt Pongrácz Mátyás. A derengő hajnaltól álmos

szemmel még nem jól látott és kezdte ébresztgetni társát. Az pedig hallgatott, mélyesen, némán. Akkor vette csak jobban szemügyre a mellette fekvőt.

Rémes sikoltással ugrott talpra és rohant a falu felé, melyet csakhamar fellármázott. Az emberek úgy, amint felkeltek az ágyból, rohantak ki a földre, ahonnan behozták a faluba a borzalmasan meggyilkolt hullát!

A szerencsétlen ember tetemét ma boncolták fel és temették el nagy részvét mellett. A csendőrség pedig erélyesen nyomoz a gyilkos után.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépés-folyosóján. Telefon 412 ...

Furfangos család.

Kávét helyett kukorica.

Becsapott kereskedő.

— augusztus 25.

(Saját tudósítónktól.) Furfangos és nagyon raffinált eszközökkel dolgozó család után nyomoz a debreceni rendőrség. A jeles alak már több ízben követett el többé-kevésbé nagyobb szabású manipulációkat, de a tegnapi csalása érdekesség szempontjából felül mulja az előbbieket.

Ugy történt a dolog, hogy Paulik András Tócsai kertészkereskedőhöz beállított tegnap egy jó megjelenésű fiatalember és olesó áron felajánlotta neki megvételre 25 kilogramm állítólag jó minőségű kávé. A kereskedő belement az üzletbe és a fiatalember később csakugyan elhozta a huszonöt kilós kávé tartalmú ládát a kereskedő üzletébe.

Itt az arra nézve is csakhamar meggyeztek, a kereskedő megvette az ismeretlen idegentől kilónként egy korona és 60 filléért a kávé.

A kapott összeggel aztán a fiatalember nagy boldogan távozott.

A déli órákban rendes fiókokba akarta szétosztani a kereskedő a megvásárolt kávé. Nagy volt azonban meglepetése, mikor a ládában egészen fenékgig kukoricát talált. Csupán felül volt néhány centiméternyi rétegben kávé, de ez alig volt egy fél kilogramm.

A rutul becsapott kereskedő azonnal a rendőrségre sietett és megtette feljelentését az ismeretlen tettes ellen, ki a kapott személyleírás után a rendőrség szerint a notórius csaló, ki már hasonló tette miatt sokszor volt büntetve.

A nyomozás nagy eréllyel folyik, mert nem lehetetlen, hogy az ismeretlen idegen tovább is működik és szélhámoskodik.

— **Személyi hír.** Buzáth Ferenc orsz. képviselő tegnap Debreczenben időzött.

— **Vegyes felülvizsgálat.** Wessprémy Zoltán főispán elnökle mellett tegnap vegyes katonai felülvizsgálat volt, melyen három jelentkezőt közül kettőt keresetképtelenségnek nyilvánítottak.

— **A fűvészkönyvi emlékmű.** A fűvészkönyvi emlékmű faragása, melyet Somogyi szobrász vezetése mellett az iparművészeti iskola két kitűnő növendéke végez, teljes buzgalommal folyik. A fiatal szobrászok már a főalak kifaragásához is hozzáfogtak. Az emlékmű október első hetére lesz készen.

— **Szabó József temetése.** Nehai Szabó József nyugalmazott városi főszámvévó holttestét tegnap délelőtt helyezték örök nyugalomra a Hatvan-utcai temetőben. A vég-tisztességtételen óriási közönség mellett meg-

jelent a városi tanács négy tagú küldöttsége is, valamint a számvévség teljes tisztikara, Roncsik főszámvévó vezetése mellett. A tanács koszoruján, melyet a ravatalra helyeztek, ez a felírás állott: Debreczen város tisztikara — öszinte részvéte jeléül.

— **Elismerés Hauer Bertalannak.** A Debreceni Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Kereszmárosok Ipartársulata tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen nagy óvációkban részesítették Hauer Bertalant, az Ipartársulat érdemes elnökét s egyhangulag elhatározták, hogy az öt utóbbi időben ért méltatlan támadásokkal szemben neki bizalmat szavazzanak, az ellene elkövetett indokolatlan sértéseket felháborodással utasítják vissza s iránta érzett nagyrabecsülésüknek, elismerésüknek jegyzőkönyvileg kifejezést adnak. Folyó ügyek elintézése után a gyűlés az elnök elttetésével véget ért.

— **Ujlaki József temetése.** Ujlaki Józsefet, Debreczen kereskedői karának egyik legrégebb s legtekintélyesebb tagját, tegnap délelőtt 11 órakor helyezték örök pihenőre a Deák Ferenc-utcai izraelita sírkertben. A megboldogult derék polgár temetésén óriási részvét nyilvánult meg. — Az elhunytban Ujlaki Antal író-társunk, köztörvényhatósági tag Szegeden, továbbá Ujlaki Hugó és Ujlaki Géza dr. ügyvédek édesatyjukat siratták. A koporsó előtt Krausz dr. főrabbi mondott megható gyászbeszédet. A temetésen a város képviselőjében Kovács József polgármester, Király Gyula tanácsnok és Aczél Géza főmérnök jelentek meg.

— **Döglött állatok a város utcáin.** Debreczen utcáin, főleg a külsőségeken, unós-untalan megbotráncokzik a járókelő ember az utak közepén nagy számmal heverő állati hullákon. E tetemek nagy mértékben előmozdítják a különböző fertőző betegségek elterjedését. A tisztí főorvosi hivatal most felszólít mindenkit, aki ilyen eltakarítatlan állati hullát észrevesz, hogy jelentse ezt nyomban telefonon a gyepmesteri hivatalnak. E hivatal azonnal gondoskodik a dögtetem ingyenes elszállításáról.

— **Jétékonyság.** A következő sorokat vettük: Ifj. Ozory István rendőrfogalmazó 4 korona szolgálati díját a siket-némák javára adományozta, mi a hivatalomnál levő perselybe téve 41. tétel szám alatt nyilván-tartásba íratott. Debreczen, 1907. augusztus. 29. Jeney, rendőrkapitány.

— **Asztaltársasági közgyűlés.** A következő közgyűlési meghívót vettük: Asztaltársaságunk választmányának kiegészítése és szabályai megállapítása céljából folyó hó 25-én d. u. 6 órakor saját otthonában: De-genfeld-tér 8. szám alatt közgyűlést tart, melyre uraságot, mint asztaltársaságunk tagját, ezennel meghívjuk. Közgyűlés után társas-vacsorát tartunk és Lajosnapi ünne-pélyt dícsőült Kossuth Lajos emlékére. Tisz-telettel az Elnökség.

— **Füüdözö debreceniek.** Bikszád-füüdön a következő debreceniek üdüünek: Dénes Tibor kereskedő, Perlmann Jakab kereskedő, Kroh Izidorné és fiai kereskedők, Balogh Sándor közigazgatási gyakornok, Erdei József ref. egyházi hivatalnok és Budaházy Béla törvényszéki írnok.

— **Dr. Weinberger Sándor ügyvédi irodáját** Piac-utca 55. számú (Hungária melletti) ház földszintjére helyezte át.

— **Tilos a pipa.** Csendes faluhelyt ahol ilyenkor minden udvaron behordva áll az évi termés, nagyon óvatosan bánnak a kazlak, asztalok és boglyák körül a kis makra pipával, mert a száradó takarmány gyorsan fogja a tüzet és ott leselkedik most állandóan a falvakban az átkos vörös kakas. A szigorubb előljáróságok ilyenkor meg is hozzák esztendőről-esztendőre azt a régi határozatot, hogy tilos a pipázás. Hossz-pályi községben, mint nekünk jelentik, a község képviselőtestülete kimondta a tilos pipázást. Vasárnap már be is járta a falut

az öblös torku dobos és közhírré is tette a szigorú határozatot, amolyan népies közigazgatási stílusban:

H. Pályiban hirdették,
Hogy a pipa eltiltatik.
Ki a pipán rajtkapatik
Öt forintra büntették.

Az ékes óvásnak van is aztán fogantaja; a drága pipázást nem úzi senki — avagy elbuvik éppen a padlásra.

— **Magyar név.** Lutschek Ferenc közmivességéd, debreceni lakos belügyminiszteri engedéllyel Lovas-ra magyarosította nevét.

— **Tegnap halottak.** Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: özv. Sarkadi Mihályné ev. ref. 72 éves, Bujdosó József ev. ref. 72 éves, Fekete Péterné ev. ref. 31 éves.

x **Penz, szivar és cigaretta tárcák,** kézi bőröndök, utazási cikkek legolcsóbb Mentze áruházában Kossuth-u. 4. sz.

Mulatságok.

Multság Biharnagybajomban. A biharnagybajomi tanulóifjúság folyó hó 20-án fényesen sikerült bált rendezett. A táncot hangverseny előzte meg, melynek lefolyása a következő volt:

Nyitány, előadta a biharujfalui zenekar. Komoly szavaltat, előadta Bagdy Dániel. A rab, irta és előadta Mezey Jenő. Hegedű szóló, előadta Kenéz Lajos. A bakfis, vic-monolog, előadta Mezey Micike.

A hangverseny kitűnően sikerült, ez követte a reggelig tartó táncmultság.

A jelenvolt hölgyek névsora: Ballay Margit Danesháza, Biricska Margit Budapest, Czeglédi Miklósné, Fássy Irén és Margit Mezősás, Kovács Adél Nagyrábé, Kozma Zsigmondné, Körössy Gizike, Körössy Ilonka Mezősás, Mezey Lajosné, Mezey Micike, Mező Juliska Szeghalom, Nagy Ferencné, Nagy Karola Vámospécs, Olasz Imréné, Olasz Mariska és Emma Darvas, Ötvös Károlyné Udvari, Szabó Imréné Udvari, Szlovák Gizike Budapest, Varga Lajosné, Varga Tünde Nagyrábé.

Éjszakai hírek.

— Express tudósítás. —

) **Kilencvenezer korona a szalmazsákban.** A napokban hirt adtunk egy külön haláláról. A bécsi Allgemeine Krankenhausban felvételre jelentkezett egy kopott ruházatu ember, akit ott megoperáltak és aki az operációba bele is halt. El is temették a szegények sirkertjébe. A temetés után friss szalmát tömtek a szalmazsákba, amelyen az elhunyt feküdt. És e mivelet közben bukkantak egy borítékra, amelynek belsejében orosz és osztrák papírpénz volt kilencvenezer korona értékben. A bécsi hernvlsi járásbíró, amely a hagyományt kezelte, ma szerzett értesülést a bécsi rendőrségtől a halott személyazonosságát sikerült megállapítania.

A halotról felvett fénykép teljesen megegyezik azzal, amelyet a budapesti Wahrmann-család és azzal, amelyet a dóni kozák zászlóalj hadkiegészítő parancsnoksága küldött meg a rendőrségnek. E fényképekből s az elhunyt bécsi szállásán (a külön ember ágyra járó volt) talált inkább rongyok, mint fehérneműeken himzett névbetűkből kétségtelenül megállapították, hogy a koldusnak vélt halott dr. Wahrmann Gyula Lipót törzsorvos, aki a japán-orosz háboru idején Kuropatkin tábori orvosa volt és Magyarország, Nagyváradon született. A hernvlsi járásbíró most jelentkezésre szólítja

dr. Wahrmann magyarországi rokonait a kilencvenezer korona örökség átvételére.

) **A meglopott grófnő.** Budapesten Gróf Károlyi Györgyné, született Frank Boriska ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a főkapitányságon, hogy Zsigmond-utca 68. szám alatti lakásáról egy 4000 korona értékű 15 briliánskövel kirakott arany karkötőt lopott el. Alapos a gyanu, hogy a karkötőt a tettes elzalogosította és az így szerzett pénzt a lóversenyen eljászotta. A rendőrség megindította a nyomozást.

) **Brankovics pátriárka hagyatéka.** Karlócáról jelentik tegnapi kelettel: Ma vette kezdetét az elhalt Brankovics György szerb pátriárka hagyatékának tárgyalása. Az örökösök részéről jelen voltak dr. Maximovics Milán, az elhalt veje, a szerb nemzeti alapok képviselőjében pedig dr. Radivojevics-Vacsics István kongresszusi választmányi tag és dr. Kraszojevics György országgyűlési képviselő, mint a szerb nemzeti alapok ügyésze. A leltározás előreláthatólag több hetet fog igénybe venni és annak befejezése után az összes ingóságok — a rezidenciában levő butorzat kivételével — nyilvános árverésen adatnak el. Eladásra kerül többek között nagymennyiségű ó-bor is.

Távirat és telefon.

A bolgár posta Kossuth Ferenc miniszterhez.

Budapest, augusztus 23. A budapest—konstantinápolyi új táviróvezeték megnyitása alkalmából a bolgár közmunkügyi miniszter a következő táviratot intézte Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez:

Köszönöm Nagyméltóságodnak a bensőségteljes szavakat, melyekkel az új budapest—konstantinápolyi vezeték a forgalomnak átadta és a szimpátiát, melyet hazám-mal szemben tanusit. Bizton remélem, hogy az új vezeték nemcsak a nemzetközi érintkezés eszköze lesz, hanem egyuttal azon baráti érzelmek megerősítésére is fog szolgálni, melyeket Magyarország hazám-mal szemben mindig tanusított és melyeket ápolni Bulgária kötelességének tartja. Szerencsét kívánva Nagyméltóságodnak ez újabb békés győzelemhez, boldognak érzem magamat, hogy ez esemény hírért hazájának attól a hü fiától vettem, akinek dicsőségteljes nevét tisztelik egész Bolgárországban, amely büszke arra, hogy annak idején menedéket adott hős és tisztelt atyjának. Halatheff közmunka-, ut- és közlekedésügyi miniszter.

A néppárt kiválik a koalícióból.

Budapest, augusztus 23. Egyik fővárosi esti lap szerint a néppárt kiválik a koalícióból s a kiválást már a pécsi katolikus nagy gyűlésen kimondják. A kiválás mindazonáltal nem bontja meg a koalíciót. Zichy Aladár gróf lemond miniszteri tárcájáról. Zboray Miklós Reichenhallba utazik, hogy a kiválás módosait Rakovszky Istvánnal megbeszélje.

Tittoni és Aerenthal.

Semmering, augusztus 23. Tittoni olasz külügyminisztert ma délelőtt meglátogatta Aehrenthal báró magyar-osztrák külügyminiszter. A miniszterek ezután automobilon Lützov gróf Kwirinál nagykövet sprenzhofi kastélyába mentek, onnan pedig Manaschutza folytatták utjukat, ahol Schönborn grófnőnél mulatott, Dentrice Frasso hercegnőnél tettek látogatást. A miniszterek délután gyorsvonattal tértek vissza a Semmeringre.

Zászlósértés.

Budapest, augusztus 23. A hercegovinai zászlósértés ügyében távirat érkezett a budapesti mohamedán végrehajtó bizottsághoz. E távirat szerint a zászlósértést egy horvát ember követte el s a hercegovinai mohamedánok a magyarok iránti szimpatijájuknak adnak kifejezést s a zászlósértés megtorlását követelik.

Kisiklott személyvonat.

Trieszt, augusztus 23. A Trieszt és Afling közötti vasúti vonalon Guardiella közelében hibás váltóállítást következtében a 20-ik számú személyvonat kisiklott. Két vasúti alkalmazott könnyebben megsebesült. A kár jelentékeny.

Uj rendfőnök.

Szeged, augusztus 22. A minoritarend új rendfőnökévé Lakatos Ottó nagybányai hittanárt választották meg.

A marokkói zavar.

Páris, augusztus 23. Manja államtitkár egy interjuban kijelentette, hogy Drude tábornok missziója nem az, hogy Marokkó belsejébe expedíciót vezessen és küldetését az összes hatalmak hozzájárulása alapján teljesíti. Franciaország akciójában feltétlenül ragaszkodni fog ama határokhoz, amelyeket az algezirászi konferencia szabott meg. Franciaország és Spanyolország között teljes egyetértés uralkodik.

Casablanca, augusztus 23. Abban a harcban, amely 21-én folyt le, a franciák 12 sebesültet, köztük egy századost veszítettek. A Goueydon cirkáló Fedala városkát és a közelében levő helységeket, amelyekben lázadók rejtőztek, bombázta.

Egy anya rémtette.

Nagybecskerek, augusztus 23. Hamond gyári munkás felesége 3 gyermekét majd önmagát felakasztotta. Tettének oka a nyomor.

Automobil-szerencsétlenség.

Siófok, augusztus 23. A 702. sz. automobil neki ment egy fatörzsnak s a benne ülő három ismeretlen utas életveszélyesen megsebesült.

Törvénytörés.

§ **Megszüntetett gondnokság.** A debreceni kir. törvénytörés a Szabó Zsófia ellen két hónappal ezelőtt elrendelt gondnokságot tegnap megszüntette.

Kiadja: a „Debreczen” Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Törzsei szakember

kitűnő tanácsossal szolgál, mely által már csekélyebb összeggel és korlátolt risikóval az árfolyamnak úgy esése, mint emelkedése teljesen kihasználható. Működéséért jutalék csak a tiszta nyereségből fizetendő. Megkeresést „Weisz József Budapest, Postafülek 151.” alá kérek.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-

ojtásokat, heréléseket, tu-

berkulinozasi eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiókat.

Debrecen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.

előrehaladt idény miatt

nagy occassió vásár

tartatik az

ernyő-gyárban.

Piac-utca 43. sz.

1. Csinos, szines napernyők 1 K 80 fill.
2. Elegáns fél selyem napernyők 250,
3. K. 3. A legfinomabb fél selyem napernyők 4-450.
4. Elegáns mosható, vászon ernyők 450.
5. Tiszta selyem ernyők 5-6-7-.
6. Fekete esernyők és antucás 20 százalékkal leszállítva.
7. Eredeti francia mellfűzők 3 K-tól kezdve.

Felhívás!

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró és cséplőgépekre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohány-zsinegeket olcsó árban. "HUNGÁRIA" kévekötő 100 drb. 5 kor, Kivánatra mintát is küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva és zsákkötésznő intézete DEBRECZEN, (Kossuth-u. 27. sz.) 526,

Növendék, LEANY s FIUK részére

alkalmas fehérneműek

paplanok matraczok

továbbá

szőnyeg függöny

és

linoleum

óriási választékban

Bosznay J. és Társa

cégnél Kossuth-utca 5.

Pártoljuk a hazai fürdőket!

BÁRTTA GYÓGYFÜRDŐ.

Posta-, távirda- és vasuti állomás.

Idény: május 15-től szeptember 15., esetleg végéig.

Elsőrangú kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely 6000 hold fenyes erdővel.

— Égvényes sós vasas savanyúvizek. — Ivó- és fürdőgyógy- m ódok. — Az „Orvos“ forrás egyenértékű a gleichenbergi, seltersi forrásokkal; az „Erzsébet királyné“-forrás a spaai, schwalbachi, franzensbadi forrásokkal vetekedik, hatalmas vasforrás; a töltő- és főforrás említett két forrás közt átmenetet képeznek. 3 ásványfürdő, — 2 vizgyógyintézet. — Szénsavas vasas (acél-) fürdők; fenyőlevél- és vaslápfürdők; telített szénsavfürdők. Viz-, tej-, savó-, kofirkura, masaga stb. Nagy szállodák, szép nyaralók, részint konyhával. Piac naponta. Több elsőrendű étkező, kávéház, cukrászda. Nagyszerű „Erzsébet királyné gyógyház“ olvasó-, tárgyaló- és zongoratermekkel. — Rendelő orvosok: Hivatalos fürdőorvos: dr. HINTZ HENRIK, kir. tanácsos, a

közegészségi tanács tagja; továbbá dr. Blumenfeld Armin, dr. Kanarik L., dr. Szörényi Tivadar, dr. Grossmann Dezső, dr. Cséri János, dr. Győri Ilona és dr. Czérfusz Dezső kir. tanácsos.

GYÓGYJAVALLATOK: női nemi bajok, vérszegénység és sápkór, a légzőszervek, gyomor és bél hurutos bántalmak, kimerülések, gyengeségek, idegbetegségek, szervi és ideges szívbetegségek, angolkór, utókura gyanánt a karisbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után. — Penzió elő- és utóidényben 8 kor., földényben 12 kor. naponta, fürdővel együtt. Felvilágosítással és kimerítő illusztrált prospektussal szolgál

290

a fürdő igazgatósága.

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, diszműkészítés és dobozgyár.

Debrecen, Fűvészkert-utca 9. sz.

Nagyméretben kibővített könyvkötészetünk és diszműves műhelyünk mellett ajánjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legujabban berendezett

dobozgyárunkat,

hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül czukrárszati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek.

A közönség számára gyakran szükséges csomagoló-dobozok egyenként is kaphatók.

617

Klimatikus gyógyhely!

Nyaralóhely!

GLEICHENBERG!

Idény: május-október.

(Steiermark)

A legkedvezőbb klimatikus viszonyok, középalpési jelleg.

Gyógyajánlat a légzőcsövek megbetegedésénél (hururut, asthma, emphysem), — emésztési zavaroknál, szívelgyengülésnél, idegbajoknál, visszaesésnél, stb.

Gyógyforrások Konstantin-forrás, Emma-forrás, János-forrás, Klausen-forrás.

Gyógymódot Inhalatio és pneumoteapia, szénsavas fürdők, hidegvizgyógyintézetek, gyógytornászati, napfürdők stb.

Nagy képes, kimerítő árjegyzéket küld, lakás- és kocsimegrendeléseket elfogad

562

fürdő igazgatóság.

Ha kőszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb kőszvényes vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzás szaggatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszlító szer is. páratlan!

Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, kőszvény, rheuma, üledégzésbe (ischias) ellen feltalált összes szerek között.

I üveg tölgyfa-balzsam ára: I korona 50 fillér.

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszerházában Debrecenben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 azóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldöttek.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Ügyes takarítónő, ki a patló-fényezéshez is ért, azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

Nagy singer varrógép olesón eladó Arany János-u. 8. 711

Tanuló a város nyomdájában félévetit.

Eladó. Szilágy megyei Peér községben eladó mintegy 130 magyar hold (1200 □ ölel) 50 hold erdő, szántó, 24 hold forduló 3 erba, 4 hold rét van. Ertekezhetni Tarczali Károlyné tulajdonossal Peérban.

Tanuló félévetit Balogh M. J. fűszer-, vegyes üzletében Debreczen, Hatvan-utca 15. szám alatt. 661

Debreczeni Első Villamossági és Elektrotechnikai Vállalat. Telefon 168.

Erőátvitel, Villamos világítás, villámhárítók, házi és magán telefonok, villamos zárok tűzbetörés elleni jelző készülékek, villamos csengők berendezése és jó karban tartása, évi bérlet mellett. Gyógyászati, Fizikai, Matematikai készülékek készítése és javítása, felszerelési anyagok. Kérekpárok és alkat-

részek raktára. Saját motor erővel berendezett galván-telep.

FÖLDVÁRI L.,

Debreczen, Kossuth-utca 1. az udvarban.
Tanulók felvétetnek.

Kiadó. Piac-utca 46. szám alatt egy kis üzlethelyiség kiadó. Ertekezhetni Békés Lajos uridivat üzletében.

Üzletnek, sörháznak vagy irodának alkalmas utcai lakás vagy ház kiadó Hunyadi-utca 19. Ertekezhetni Szt. Anna-u. 48. 664

Kevésbé használt rövid zongorát keresek. Békés Emil Vörösmarty-utca 1.

100 db szindarab féláron eladó. Darabos-utca 38. Kereszt épületben.

Fél áron!

Tankönyvek az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek csakis HARMATHY antiquariumában kaphatók Debreczen Fűvészkert-u. 14. A világhírű „Pique Progres” szivarkahüvelyek egyedüli elárúsítója.

Kereskedő-segéd

Budapestre kerestetik,

elsőrangú rövidáru üzletbe 22—28 év között, jó kiszolgáló legyen, azonnali belépésre. Ugyanitt egy tanuló is felvétetik. Ajánlatok levélben „Kereskedő” jelige alatt Mezei Antal hirdetési irodájához Budapest IV., Klotild-palota intézendők.

Legbiztosabb szépitőszér a

Fáy-féle Arc-Crém

hatása csodás! Szépit, fiatalít! Legkittünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arebőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor., hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban 1—2—3 koronés üvege.

Ugyanacsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknél, pipere cikkeknek és hasonszeri gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8.

„Arany egyszarvu” gyógyszer-tár.

Telefon 496. szám.

Üzletátadás.

Kalocsán egy több mint 30 év óta fennálló legrégebb nagyforgalmu kézmű és uri- női divatáru üzlet azonnal átadó.

Megfelelő tőkével, annak hiányában kellő kezzel bíró reflektánsok a tulajdonosnál részletes felvilágosítást nyerhetnek. Czim a kiadóhivatalban.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Iskolás fiuk és leányok

részére,

ingek, nadrágok, szoknyák, hálókabátok, harisnyák, zsebkendők, gallérok, kézelők és nyakkendők.

Intézetek részére előírás szerint.

536

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetőse

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Villágítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568.

Mindennemü nyári ruhák

tisztítását

jutányos árak mellett eszközli

Koncz József

gőzerőre berendezett kelmepestő és vegyszeti ruhatisztító intézete

Debreczen, Vár-utca 3. sz., (ze-nede épületében) és Batthyány-utca 2. szám. 642

UJ ZSÁKKÖLCSÖNZO INTEZET.

A gazda közönség figyelmébe.

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piacz-utca 66. szám alatt zsákkölcsönző intézetet nyitottam. Raktáron tartok legjobbmínőségű kenderzsákokat, melyeket jutányos áron bocsájtok a gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá vízmentes ponyvákat, elsőrendű anyagból készült zsákkötöző és dohány zsineget, és minden e szakmába vágó dolgokat, melyeket jutányos árban árulek.

Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák és ponyvakölcsönző intézete Debreczenben, Piacz-utca 66. szám.

„Bankegyesület Részvénytársaság”

Debreczen, Piac-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival. Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb. Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra. Előlegét ad értékpapírokra, árukra stb. Átvész tőzsdei megbízásokat. Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság,